

През 2025 г. от страна на Европейската комисия (ЕК) е стартирана инициатива **Приоритетна зона за контрол** (Priority Control Area on E-commerce Imports) върху внос от електронна търговия, разделена в две фази, свързана с митнически контрол.

Приоритетните зони за контрол представляват съвместни действия между органите за надзор на пазара в държавите-членки. Състоят се в интензивен митнически контрол по конкретен въпрос за определен период от време, за да се гарантира еднаквото прилагане на същия във всички държави от Европейския съюз (ЕС).

Причина за стартиране на инициативата е постоянния поток от нискостойностни артикули, бързо навлизащи на територията на Европейския съюз (ЕС) от трети държави, в резултат от глобалната електронна търговия (към настоящия момент, по данни на ЕК, средно 12 милиона на ден), доставяни директно на потребителите в ЕС.

Повечето от тези стоки, не отговарят на правилата и стандартите за безопасност на продуктите на ЕС.

От 2022 г. насам обемът на малките пакети, изпращани в ЕС, се удвоява всяка година. През 2024 г. 4,6 милиарда пакета наводняват пазара на ЕС. В края на 2025 г. този обем достига 5,8 милиарда евро, което представлява увеличение с над една четвърт в сравнение с предходната година.

Предвид горното, е заложен период с продължителност от шест месеца, разделен в две фази (по три месеца) с митнически контрол, както следва: играчки/малки електрически и електронни продукти, лични предпазни средства и козметични продукти.

Периодът на т.нар. **Приоритетна зона на контрол** във втората фаза беше в периода **м. октомври - м. декември, 2025 г.**, с продължителност **1-2 дни** през всеки един от месеците, по време на който на засилен контрол бяха подложени пратки, съдържащи **козметични продукти** (напр. гримове и кремове), **лични предпазни средства** (напр. каски и спасителни жилетки) и **хранителни добавки** (напр. протеин на прах и витамини) - **продукти, пазарувани онлайн от държави извън Европейския съюз.**

През втората фаза на посочената инициатива - *27 митнически органа*, в сътрудничество с *органите за надзор на пазара* и *органите за безопасност на храните* в съответната държава-членка, извършваха интензивен контрол за оценка на съответствието на продуктите, внасяни чрез електронна търговия, в рамките на заложения период от време.

Извършените проверки от страна на държавите-членки (за козметични продукти и лични предпазни средства), бяха съсредоточени върху **четирите основни пазара** (табл. 2), представляващи над 90% от пратките с ниска стойност, въведени в ЕС.

**Активно участие в мащабна митническа операция взе и Република България.**

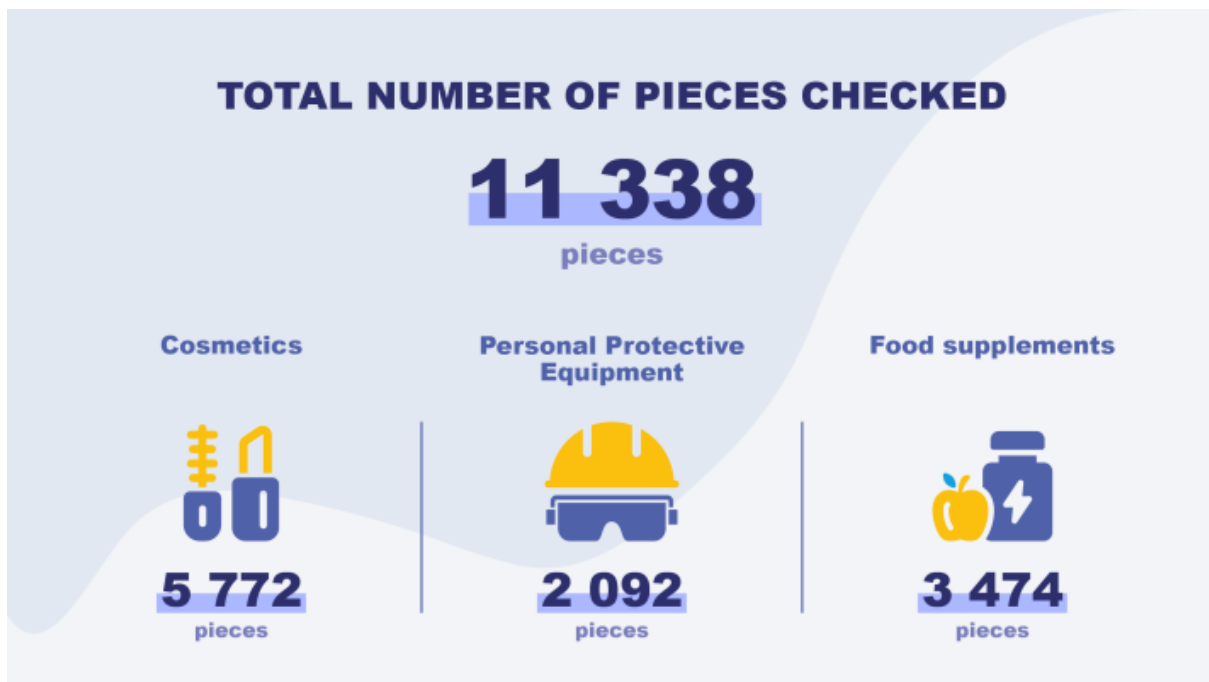
На територията на ЕС бяха проверени общо **11 338 броя продукти** (табл. 1), като от тях:

**Козметични продукти (Cosmetics): 5772 броя;**

Лични предпазни средства (Personal Protective Equipment): 2092 броя;

Хранителни добавки (Food supplements): 3474 броя.

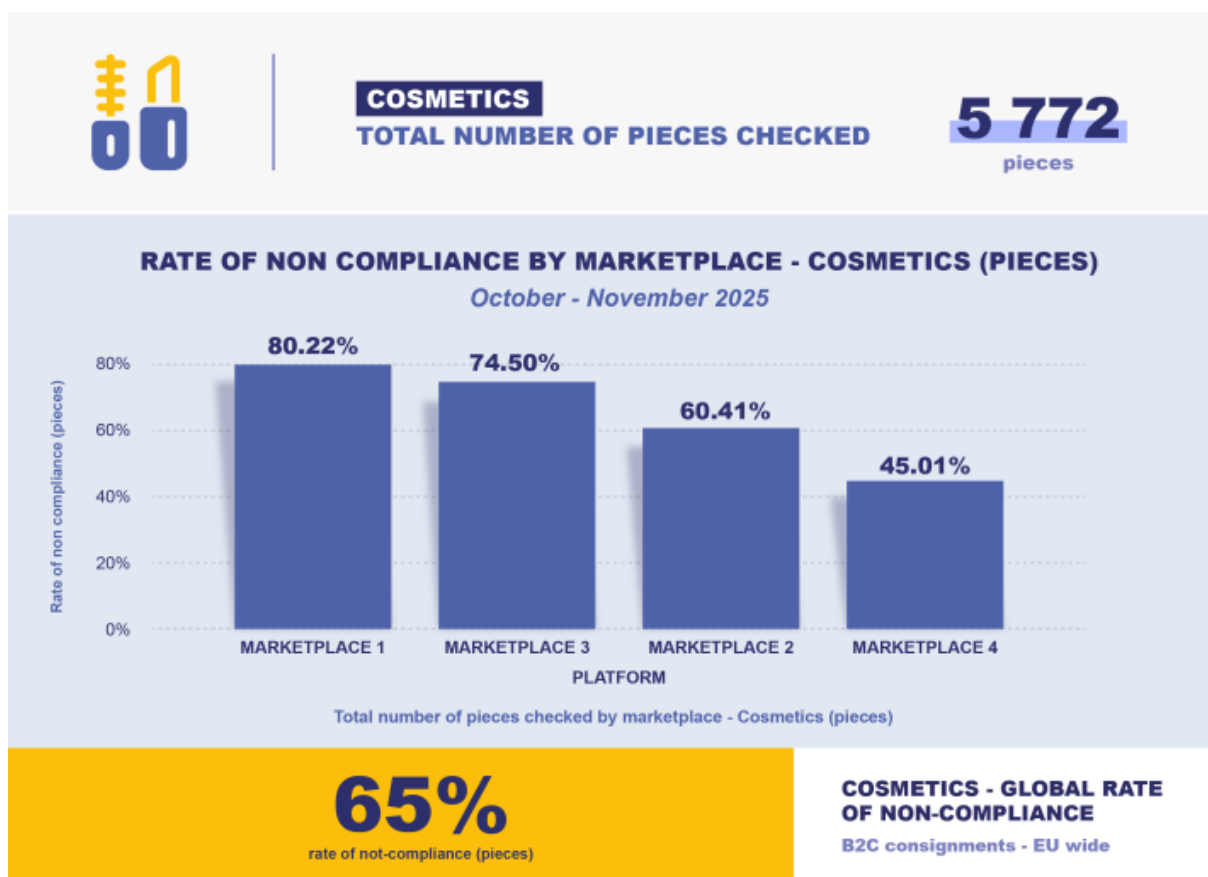
Табл. 1.



Проверени са близо **6000 козметични продукта**, включително продукти за грижа за кожата, пасти за зъби, грим, продукти за коса и нокти. **65% от тези продукти не отговарят на продуктите стандарти на ЕС** (най-често установените несъответствия са: неправилно или липсващо етикетиране, или маркиране; липса на необходимата документация; включване на забранени вещества в състава на продуктите, и др.).

Най-големият дял (63%) от несъответстващите козметични продукти, е с **произход от Китай**, следван от **Обединеното кралство** и **Съединените американски щати**, които заедно представляват 93% от несъответстващите козметични продукти, открити по време на контролното действие.

Табл. 2.



Процент на несъответствие по пазари - **козметични продукти** (брой), м. октомври – м. ноември 2025 г.

Общ брой проверени продукти: 5772;

Степен на несъответствие (брой продукти): 65%\*.

От страна на Република България в рамките на Приоритетната зона за контрол (м. октомври, м. ноември и м. декември, общо 6 дни) са извършени три съвместни проверки между органите на държавен здравен контрол (Столична регионална здравна инспекция), които имат правомощия и компетентности в областта на продуктите и стоките със значение за здравето на човека (в т.ч. и козметичните продукти) и Агенция „Митници“.

Инспектирани са 8 броя пратки (или общо 23 козметични продукта), изпратени от физически лица от трети страни до физически лица и/или фирми (получатели) в Република България.

За проверените 23 козметични продукта, са установени са следните несъответствия:

- няма налична информация за отговорни лица (производители, вносители) върху контейнера или опаковката на козметичните продукти (име, адрес);
- няма обозначена партида и/или бар код;
- няма налична информация за минимален срок на трайност;
- няма налична информация за състав/функция на продуктите.

**\*Източник:** „Protein powder, sunglasses, moisturiser: what do these products have in common? If you buy them online, they most likely violate EU product standards“, [https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/protein-powder-sunglasses-moisturiser-what-do-these-products-have-common-if-you-buy-them-online-they-2026-03-03\\_en](https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/protein-powder-sunglasses-moisturiser-what-do-these-products-have-common-if-you-buy-them-online-they-2026-03-03_en)

